

Vergaderjaar 2021–2022

22 343

Handhaving milieuwetgeving

28 663

Milieubeleid

Nr. 313

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 24 februari 2022

Op 26 januari jl. (Kamerstuk 28 089, nr. 215) vond het commissiedebat Externe Veiligheid plaats. Tijdens het commissiedebat heb ik toegezegd om voor het commissiedebat Toezicht en Handhaving een overzicht te sturen met een planning van de verbeteringen van het stelsel van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). Ook heb ik toegezegd in te gaan op de vraag van mevrouw Hagen (D'66) naar het verschil in de hoogte van de dwangsommen. Met deze brief geef ik u inzicht in de planning en geef ik antwoord op de vraag.

Toezegging overzicht planning verbeteringen VTH-taken

Op 13 december 2021 is de Kamerbrief «Versterking VTH-stelsel»¹ verstuurd naar de Tweede Kamer. In deze brief staan acties opgenomen om opvolging te geven aan het rapport van de commissie Van Aartsen² om het VTH-stelsel te versterken. Het is essentieel dat deze verbeteringen worden opgepakt door alle spelers in het VTH-stelsel. We moeten het fundament onder het stelsel op orde krijgen. Dit fundament wordt gevormd door robuuste, deskundige en vernieuwende omgevingsdiensten die de door de bevoegde gezagen aan hen opgedragen taken met gezag en professionaliteit kunnen uitvoeren waarbij de informatiehuishouding tussen alle partijen in de keten op orde is. Het is de ambitie van het Rijk, provincies en gemeenten dat de omgevingsdiensten klaar zijn om naast hun huidige taken hun essentiële rol te pakken in de grote transitieopgaven waar Nederland voor staat.

Tijdens het commissiedebat Externe Veiligheid heb ik toegezegd om u voor het commissiedebat Toezicht en Handhaving van 9 maart a.s. een overzicht toe te sturen met een planning voor de opvolging van de

¹ Kamerstukken 22 343 en 28 663, nr. 311.

² Kamerstukken 22 343 en 28 663, nr. 295.

aanbevelingen van de commissie Van Aartsen en de versterking van het VTH-stelsel. Hieronder ga ik nader in op de planning.

Interbestuurlijk programma

Eind maart bespreekt het Bestuurlijk Omgevingsberaad³ het interbestuurlijk programma voor de opvolging van de aanbevelingen van de commissie Van Aartsen en de versterking van het VTH-stelsel. Dit interbestuurlijk programma wordt een samenwerking van het Rijk, VNG, IPO en OD-NL samen. In het interbestuurlijk programma zal gewerkt worden aan de concretisering en uitvoering van 9 van de 10 aanbevelingen van de commissie Van Aartsen. De aanbeveling voor het basistakenpakket wordt buiten het interbestuurlijk programma opgepakt (zie hieronder). Het is mijn ambitie om het interbestuurlijk programma twee jaar te laten lopen. Na één jaar moet duidelijk zijn welke maatregelen partijen concreet gaan vastleggen in het bestuursakkoord. Daarna wil ik nog één jaar uittrekken voor de implementatie van de afspraken. Indien wijzigingen van wet- en regelgeving nodig zijn, kan dit uiteraard ook langer duren.

Basistakenpakket

Zoals aangegeven in de Kamerbrief versterking VTH-stelsel hecht ik eraan dat de provincies waarin gemeenten zijn gelegen, die de uitvoering van het volledige basistakenpakket nog niet hebben belegd bij hun omgevingsdiensten, hun systeemrol in het IBT daadwerkelijk invullen. Ik ben inmiddels met provincies in gesprek hoe zij volgens de escalatieladder van het interbestuurlijk toezicht (IBT) ervoor zorgen dat de uitvoering van de basistaken van de betreffende gemeenten bij de omgevingsdiensten worden belegd en de geldende wettelijke verplichtingen overal in Nederland worden nagekomen. Daarnaast stel ik in het tweede kwartaal van dit jaar een circulaire op met de definitieve uitleg/interpretatie van het basistakenpakket. Ik verwacht dat met deze acties uiterlijk aan het einde van dit jaar de uitvoering van alle basistaken bij omgevingsdiensten zijn belegd.

Regiobijeenkomsten VTH-stelsel

In januari jl. organiseerde het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat samen met Omgevingsdienst NL (OD-NL), Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en Interprovinciaal Overleg (IPO) een vijftal regiobijeenkomsten voor bestuurders en directeuren van het Rijk, omgevingsdiensten, provincies en gemeenten uit het hele land. Tijdens de regiobijeenkomsten hebben bestuurders met veel positieve energie en urgentiegevoel gesproken over de opvolging van de Kamerbrief «Versterking VTH-stelsel». De inbreng van de deelnemers bevat ideeën, randvoorwaarden en aandachtspunten om mee te nemen in het nog in te richten interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel.

Aanpak milieucriminaliteit «Pressurecooker sessie»

Eén van de aanbevelingen van de commissie Van Aartsen (aanbeveling C) is gericht op meer prioriteit, capaciteit en inzet voor strafrechtelijke handhaving en vervolging. Daarnaast stellen de rapporten van de Algemene Rekenkamer⁴ dat het stelsel van toezicht en handhaving om

³ Het bestuurlijk omgevingsberaad (BOB) bestaat uit de (bestuurlijke) vertegenwoordigers vanuit IPO/VNG/Unie van Waterschappen, het OM, BZK, JenV, SZW en wordt voorgezet door de Staatssecretaris van IenW. Het BOB komt drie keer per jaar bijeen.

⁴ Kamerstukken 22 343, nrs. 294 en 297.

milieucriminaliteit en -overtredingen tegen te gaan onvoldoende functioneert. Ik organiseer in maart een werksessie om met alle bij milieucriminaliteit betrokken stakeholders, aan de strafrechtelijke kant, het gesprek te voeren over de opvolging van de aanbeveling van de commissie Van Aartsen zoals in de Kamerbrief «Versterking VTH-stelsel» is aangegeven. De werksessie wordt in samenwerking met het Ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) opgezet.

Verschil hoogte dwangsommen

Een last onder dwangsom wordt veelal opgelegd bij een herhaalde overtreding om te voorkomen dat de overtreder de overtreding in de toekomst opnieuw begaat. Voor het bepalen van de hoogte van een dwangsom is geen wettelijke standaard vastgelegd. Er is wel een leidraad handhavingsacties en begunstigingstermijnen voor het bevoegd gezag. Deze leidraad geeft het bevoegd gezag handvatten voor de hoogte van de dwangsom.

Tot slot

De komende tijd staat in het teken van de opvolging van de Kamerbrief «Versterking VTH-stelsel» met als doel een goed functionerend VTH-stelsel en een krachtige aanpak van milieucriminaliteit. Uiteraard zal ik uw Kamer regelmatig op de hoogte houden van de vorderingen binnen het interbestuurlijk programma. De eerste keer doe ik dit met een Kamerbrief voor de zomer waarbij ik u het programmaplan zal aanbieden.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,
V.L.W.A. Heijnen